

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради №1
від 31.08.2023

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Людмила БІГУН

01.09.2023 р.

**Освітня програма
комунального закладу
«Жмеринський ліцей №6»
для 7 – 9 класів
на 2023-2024 н.р.**

Базова загальна середня освіта II ступінь

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Освітня програма II ступеня освіти складена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти II ступеня.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову. Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується заступником директора закладу освіти. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

У 5-8-х класах:

- 7-А,Б,В – 1 година української мови (з поділом на групи), у 7-БВ - 1 год математики
- 8-АБВ – 1 год креслення
- Загальна кількість годин – **11 (разом із поділом на групи при вивченні укр.мови)**

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій, **зокрема: футбол, баскетбол, волейбол, туризм, бадмінтон, даджбол, алтимат, флорбол, регбі 5, рухливі ігри, настільний теніс, Cool Games.**

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Ключові компетентності такі, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;**
- розвитку компетентностей;**
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;**
- корекції основних компетентностей;**
- комбінований урок.**

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться

навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

Комунальний заклад «Жмеринський ліцей №6» 7 клас

№п\п	Клас	Кількість учнів	Класний керівник									
1.	7-А	31	Тихолаз Оксана Прокопівна									
2.	7-Б	30	Мостова Наталя Володимирівна									
3.	7-В	29	Яремушко Антоніна Олександрівна									
№п\п	Класи		Кількість годин				Години на поділ				Всього	
			7-А	7-Б	7-В		7-А	7-Б	7-В			
	Кількість учнів у класі		31	30	29		31	30	29		90	
	Освітні галузі		Навч. предмети									
Інваріантна складова												
1.	Мови та література		Укр. мова	2,5	2,5	2,5		2,5	2,5	2,5		15
			Укр. література	2	2	2						6
			Англ. мова	3	3	3		3	3	3		18
			Зарубіжна література	2	2	2						6
2.	Суспільствознавство		Історія України	1	1	1					3	
			Всесвітня історія	1	1	1					3	
3.	Мистецтво		Муз.мистецтво	1	1	1					3	
			Образ. мистецтво	1	1	1					3	
4.	Математика		Алгебра	2	2	2					6	
			Геометрія	2	2	2					6	
5.	Природознавство		Біологія	2	2	2					6	
			Географія	2	2	2					6	
			Хімія	1,5	1,5	1,5					4,5	
			Фізика	2	2	2					6	
6.	Технології		Труд. навчання	1	1	1		1	1	1	6	
			Інформатика	1	1	1		1	1	1	6	
7.	Здоров'я і фізична культура		Основи здоров'я	1	1	1					3	
			Фіз. культура	3	3	3					9	
Разом			28+3	28+3	28+3		7,5	7,5	7,5		115,5	
ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА												
	Додатковий час на навчальні предмети, факульт., індив. заняття та консультації											
	Математика: алгебра			1	1						2	
	Укр. мова		1	1	1		1	1	1		6	
Всього з варіативної складової			1	2	2		1	1	1		8	
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня (без годин фізкультури)			32	32	32							
Всього фінансується			30.5+3	30.5+3	30.5+3							
Використано			29+3	30+3	30+3		8,5	8,5	8,5		123,5	

- використано навчальний план для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток №1), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 № 405
- Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

Комунальний заклад «Жмеринський ліцей №6» 8 клас

№ п\п	Клас	Кільк учнів	Напрямок у навчанні	Класний керівник						
1	8-Б	20		Настас Юлія Анатоліївна						
2	8-В	29		Власенко Інна Володимирівна						
№ п\п	Класи	Кількість годин				Години на поділ				Всього
		8-Б	8-В			8-В				
	Кількість учнів у класі	20	29			29				49
	Навчальні предмети									
		Інваріантна складова								
1.	Українська мова	2	2			2				6
2.	Українська література	2	2							4
3.	Зарубіжна література	2	2							4
4.	Англійська мова	3	3			3				9
5.	Математика	4	4							8
6.	Історія України	1,5	1,5							3
7.	Всесвітня історія	1	1							2
8.	Географія	2	2							4
9.	Біологія	2	2							4
10.	Хімія	2	2							4
11.	Фізика	2	2							4
12.	Мистецтво	1	1							2
13.	Фізична культура	3	3							6
14.	Трудове навчання	1	1			1				3
	Інформатика	2	2			2				6
15.	Основи здоров'я	1	1							2
	Разом	28,5	28,5			8				71
		+3	+3							
		Варіативна складова								
	Додатковий час на предмети інвар. складової, предмети за вибором, факультативи									
	Курс за вибором - креслення	1	1							2
	Всього	1	1							2
	Гранично допустиме навантаження	33	33							
	Фінансується	31,5	31,5							
		+3	+3							
	Використано годин	29,5	29,5			8				73
		+3	+3							

- (використано навчальний план для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток №1), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 № 405
- Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

Комунальний заклад «Жмеринський ліцей №6» 8-й клас

№ п/п	Клас	Кільк учнів	Напрямок у навчанні	Класний керівник					
1.	8-А	31	З поглибленим вивченням української мови	Савчук Віра Стадеївна					
№ п/п	Класи	Кількість годин			Години на поділ			Всього	
		8-А			8-А				
	Кількість учнів у класі	31			31				
	Навчальні предмети								
Інваріантна складова									
1.	Українська мова	2			2			4	
2.	Українська література	2						2	
3.	Зарубіжна література	2						2	
4.	Англійська мова	2			2			4	
5.	Математика	2						2	
	Алгебра	2						2	
	Геометрія								
6.	Історія України	1,5						1,5	
7.	Всесвітня історія	1						1	
8.	Географія	2						2	
9.	Біологія	2						2	
10.	Хімія	2						2	
11.	Фізика	2						2	
12.	Мистецтво	1						1	
13.	Фізична культура	3						3	
14.	Трудове навчання	1			1			2	
	Інформатика	2			2			4	
15.	Основи здоров'я	1						1	
	<u>Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів:</u>								
	<u>Додаткові години:</u>								
	Українська мова	2			2			4	
	Англійська мова	1			1			2	
	Разом	30,5			10			43,5	
		+3							
Варіативна складова (6 год.)									
	Додатковий час на предмети інвар. складової, предмети за вибором, факультативи								
	Курс за вибором - креслення	1							
	Разом	1						1	
	Гранично допустиме навантаження	33							
	Фінансується	36							
	Використано годин	34,5			10			44,5	

- використано навчальний план для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток №8), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 № 405
- Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ОСНОВНОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ

Комунальний заклад «Жмеринський ліцей №6» 9-й клас

№ п\п	Клас	Кільк. учнів	Класний керівник							
1	9-А	27	Тарасова Лариса Броніславівна							
2	9-В	30	Шевчук Тетяна Василівна							
№ п\п	Класи	Кількість годин				Години на поділ				Всього
		9-А	9-В			9-А	9-В			
	Кількість учнів у класі	27	30			27	30			57
	Навчальні предмети									
		Інваріантна складова								
1	Українська мова	2	2				2			8
2	Українська література	2	2							4
3	Зарубіжна література	2	2							4
4	Англійська мова	3	3				3			12
5	Математика Алгебра Геометрія	2	2							4
		2	2							4
6	Історія України	1,5	1,5							3
7	Всесвітня історія	1	1							2
8	Основи правознавства	1	1							2
9	Географія	1,5	1,5							3
10	Біологія	2	2							4
11	Хімія	2	2							4
12	Фізика	3	3							6
13	Мистецтво	1	1							2
14	Фізична культура	3	3							6
15	Трудове навчання Інформатика	1	1					1		4
		2	2			2	2			8
16	Основи здоров'я	1	1							2
	Разом	30+ 3	30+ 3				2	8		76
		Варіативна складова (6 год.)								
	Додатковий час на предмети інвар. складової, предмети за вибором, факультативи									
	Разом									
	Гранично допустиме навантаження	33	33							
	Фінансується	36	36							
	Використано годин	33	33				2	8		76

- (використано навчальний план для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (додаток №1), затверджений наказом МОН України від 20.04.2018 № 405
- Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження